

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5'50 mesečno.
četrletno K 16'50.
Če si pride naročnik sam v upravništvo po list: Me-
sečno K 5'—, — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 16. uri po-
poldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Zadnje dejanje.

Včeraj je državni kancelar dr. Renner podpisal v imenu Avstrijske republike mirovno pogodbo. S tem je izrečena zadnja beseda. Trda je usoda, ki je zadela Nemškoavstrijski narod. In pozni rodovi se bodo morali pokoriti za grehe neumnih avstro-ogrskih diplomatov. Čeprav nam avstrijski Nemci nikdar niso bili naklonjeni in nas še zdaj bolj ali manj sovražijo, vendar jim mi ne želimo pogube, marveč hočemo z njimi živeti kot dobri sosede. To svojo dobro voljo je naša država jasno dokazala pretekli teden, ko je rešila Avstrijo najtežje skrbi, skrbi za prehrano. Kdor je bil zadnje mesce na Dunaju ali v kakem drugem večjem avstrijskem industrijskem mestu, ta dobro ve, kakšne razmere vladajo v prehranjevalnem oziru tam. Ljudje se ne morejo niti za drag denar najesti do sitega. In prva država, ki je priskočila Avstriji na pomoč, je bila tako

zelo osovražena Jugoslavija. S to svojo trgovinsko pogodbo, ki smo jo sklenili z republiko Avstrijo, smo pa tudi dokazali, da je naša dežela oblagodarjena dežela, da ne bo treba prositi soseda za kosček kruha, če bomo hoteli delati.

S podpisom mirovne pogodbe od strani avstrijske republike je pa izrečena tudi končna beseda o usodi Maribora. Mi nismo nikdar dvomili, da bi nam mirovna konferenca ne prisodila mesta Maribora, ker vemo, da je na naših jugoslovanskih tleh, v katere je tujec zasadil le nekaj dreves. Vendar nas je pa vedno navdajal nekaj strah, ker smo predobro poznali razne intrige, ki so se posebno od italijanske strani inscenirale proti nam. Nemškoavstrijska diplomacija je šla slepo na te italijanske limanice in se na vse pretege bojevala za dr. Kamnikerjevo prestolnico, dočim so Italijani na lep način pobasali najlepši del nemške Tirolske v svojo bisago. In morda se zgodi, da bodo pri določevanju severne

italijanske meje izgubili še nekaj zemlja.

Maribor je torej končno veljavno jugoslovanski. Mariborski Nemci so v zadnjih tednih bili skoro prepričani, da ne bodo pripadli pod Jugoslavijo. In reči moramo, da je usoda Maribora visela le na eni sami niti. Mi smo to slučajno izvedeli iz nemških listov, ki smo jih vsled obstoječe neumestne cenzure na tihotapsk način dobili v roke; naši delegati namreč trdovratno molče.

S dejstvom, da je Maribor naš, moramo torej računati. S tem morajo pa računati tudi oni prebivalci mesta, ki se prištevajo nemški narodnosti. Jugoslovanska država je s svojo trgovinsko pogodbo dokazala, da ni sovražna avstrijski republiki, ki je večnoma nemška. S tem je pa tudi pokazala, da ni sovražna onim Nemcem, ki so danes vsled izreka mirovne konference jugoslovanski državljani. Vemo, da bodo pa tudi ti jugoslovanski državljani nemške narodnosti znali

Veliki mogul.

Angleški spisala A. K. Green.

(Dalje).

(44)

»Gotovo, draga gospodična, gotovo«, je rekel gospod Gryce s prijaznim nasmehljajem, »toda bojim se, da izgubiva le preveč dragocenega časa, če se boste še nadalje opravičevali. Prosim vas, povejte mi mirno, kaj vas je dovedlo do tega, da ste me obiskali!«

Ta ljubezniva vpadbuda mi je dala pogum, da sem pričela jasno govoriti.

»Moji povodi morda niso tako zelo težki«, sem rekla, »kako oni krvavi madež na srajci gospoda Duranda, toda navestim vam jih hočem tako, kakor so. Toda predvsem je treba, da vsaj za ta hip smatrate izpovedi gospoda Duranda za resnične. Ali hočete to storiti?«

»Pravzaprav nasprotuje to najinemu dogovoru«, je izjavil smehljaje se, »vendar pa hočem poskusiti.«

»Potem še nekaj, kar bo še težavnejše: prosila bi vas, da nekoliko zaupate mojemu presojevanju cele zadeve. Videla sem moža, in bil mi je nesimpatičen, mnogo prej, nego je kdo mislil na dramo, ki naj bi se onega večera odigrala, in predno je bil kdo na sumu. Opazovala sem ga, kakor sem druge opazovala. Spoznala sem, da ni prišel na ples, da napravi gospodu Ramsdellu veselje ali pa da bi se v družbi razveseljeval, mar-

več iz mnogo bolj važnega vzroka. In ta vzrok je bil v zvezi z diamantom gospe Fairbrotherjeve. Predno je ona prišla na pozorišče, je bil popolnoma miren, da skoro siten. V hipu pa, ko jo je zagledal, se je njegov obraz razjasnil. Ne, ker je bila lepa žena, kajti niti pogledal ni njenega obraza ali njene krasne postave. Vse njegovo zanimanje je bilo osredotočeno na veliko pahljačo, ki jo je semtertja pregibala ter s tem prikrivala in odkrivala krasni diamant na njenih prsih. Ko je slučajno za hip spustila pahljačo iz rok in je mogel natančno opazovati veliki diamant, sem zapazila veliko izpremembo, kar me je kar najbolj iznenadilo. In če bi se tisto noč nič drugega ne zgodilo, kar bi to ženo in njen diamant postavilo v ospredje, tedaj bi šla domov s prepričanjem, da se je za temi čustvi, ki jih je tako jasno kazal, skrivalo mnogo važnejše zanimanje.

»Kako fantastično, draga gospodična Van Arsdale«, je pripomnil detektiv. »Zanimivo, toda fantastično.«

»Vem«, sem odgovorila. »Še nisem pričela govoriti o dejstvih. Toda ne bo treba dolgo čakati na dejstva, gospod Gryce.«

Začudil se je. Očividno ni bil na to navajen, da bi deklet kritikovalo razsodbe sodnega dvora.

»Le dalje«, je rekel, »veselim se, da se bavite tudi z dejstvi in ne samo s čustvi.«

»Gospa Fairbrother«, sem rekla, »je imela

na plesu pravi diamant, ne imitacijo. O tem sem prepričana. Kos stekla ali kaj je že bilo, ki je bil razstavljen pri razpravi, se je sicer precej svetil; ni pa bil ona svetla zvezda, ki jo je imela na prsih, ko je šla mimo mene proti alkovnu.«

»Kako morete to dokazati?« je vprašal gospod Gryce zdaj ostro, in smeh mu je izginil z obraza.

»Zanimanje, ki ga je kazal gospod Durand, ono veliko razburjenje, ki se je pri njem pojavilo, ko je zagledal kamen, potrjujejo napram meni izjavo, s katero je pred sodiščem s prisego potrdil, da je bil v onem hipu prepričan o pristnosti in neizmerni vrednosti diamanta. Kakor veste, je znani kot strokovnjak za dragocene kamne in se je popolnoma zavedal, da si bo s to izjavo svoj položaj poslabšal in ne zboljšal. Ta diamant je torej imela, ko je stopil v oni nesrečni alkoven ter skušala z nasmehljajem na obrazu učinkovati s svojimi čari na vsakogar, ki je prišel v njeno blizino. Tedaj se je pa nekaj zgodilo. Prosim, dovolite, da stvar tako opišem, kakor sem si jo izmislila! Klic s ceste ali majhna snežena kepa, ki je priletela na okno, jo je opozoril na moža, ki je stal pred hišo ter ji dal listek, ki ga je imel pritrjenega na biču. Ne vem, ali je policija izsledila tega človeka. Ali smem vprašati, gospod Gryce, je li so vam znani uspehi policijske preiskave?«

Pritrdil je.

(Dalle prih).

ceniti nepristranost naše vlade ter se zavedali svojih dolžnosti napram svoji novi domovini. Ne štejemo jim v zlo, če temu ali onemu še danes bije srce za Nemško Avstrijo. In nespametno bi bilo, če bi vsak izbruh tega vkoreninjenega mišljenja smatrali takoj za veleizdajstvo. Večina mariborskih in sploh spodnještajerskih Nemcev se je pa že danes precej sprijaznila z dejstvom, da so državljani svobodne Jugoslavije. In kot taki moramo kolikor mogoče opustiti ono narodno sovraštvo, ki le ubija energijo, ki jo tako zelo rabimo na gospodarskem polju. Hujšak-čev nočemo. Pač pa hočemo podati ostalim sodržavljanom nemške narodnosti roko k skupnemu gospodarskemu in kulturnemu delu v prosep naše mlade, toda močne Jugoslavije.

Slavnost v Ptuj.

S Ptujem vred je slavila v nedeljo tudi vsa Slovenija ne le 50 letni jubilej obstoja Narodne čitalnice, temveč v še večji meri proslavo ustajenja iz razvalin avstrijskega trinožstva prerojenega jugoslovanskega Ptuja. Prvič v zgodovini tega starodavnega mesta si je izvemši nekaterih nemških hiš, že na predvečer nadel Ptuj svečano obleko iz pestrih jugoslovanskih trobojnic, zelenja in cvetja. Na dično okrašenem kolodvoru je vzbujal pozornost slavolok z napisom: „Iz narodne stoletne noči na delo ti pravi buditelj!“ Na sprejem gostov je čakala posebna deputacija Narodne čitalnice, Sokola in drugih društev. Že s prvim ob pol osmih zjutraj dospelim vlakom je došlo obilo občinstva. V ta vlak je v Strnišču vstopil tudi primorski Sokol, med drugimi Sokoli iz Središča, Ormoža, Čakovca, Varaždina in Krapine. Častno zastopani so bili tudi Sokoli in Sokolice iz Ljutomerja in Sv. Lenarta v Slovenskih goricah. K pozdravu na kolodvor je došel tudi Ptujski Sokol z naraščajem. Navzoče je pozdravil starosta ptujskih Sokolov dr. Fermevc. V svojem pozdravnem nagovoru je navzoče spominjal, da so prvič došli v jugoslovanski Ptuj, to nekdanjo

nemško trdnjavo, danes jugoslovanski, na tem imata tudi Sokol in Čitalnica mnogo zaslug. Z osvoboditvijo Ptuja pa naše delo nikakor ni končano. Pred nami stojijo priče naših neodrešenih bratov iz Primorja, na naši severni meji pa nam preti izguba Radgone. Govornik je končal z iskreno dobrodošlico v jugoslovanskem Ptuj.

Godba je na to zasvirala narodno himno. V imenu Sokolstva se je za pozdrav zahvalil dr. Pivko. Sprejemu je sledil odhod na telovadniški prostor. Na čelu izpreveda so jahali Sokoli, za njimi sokolski naraščaj Ptuj, Maribor in Ormož, Ljutomer, Sv. Lenart. Nato je sledila mestna godba in tri zastave, inariborska, goriška in ljutomerska, potem Sokoli iz navedenih krajev in častne stotnije saperskega bataljona v Ptuj.

Na telovadnem prostoru so se vršile predvaje.

Ob desatih dopoldne je došel nadaljnji vlak z udeleženci iz raznih krajev. Dospela je med drugim tudi Glasbena Matica iz Maribora. Med tem se je vršila v stolni cerkvi v mestu slovesna služba božja. Nato je bilo slavnostno zborovanje Narodne čitalnice v veliki dvorani Narodnega doma. Koncem dopoldanske slavnosti se je vršil velečasten izprevod skozi ulice mesta, ki jih že krasijo slovenski napisi. Na čelu izpreveda so jahali kmetski jezdec v narodni noši. Njim je sledil okrašen voz zavednih Slovencev iz Račja, nadalje jahalni odsek ptujskega Sokola, potem godba, praporji in staroste odposlanstev Slovenske Sokolske Zveze, sokolski naraščaj, Sokolice, Sokoli in ptujski Narodna Čitalnica. Izprevod je zaključila častna stotnija saperskega bataljona in številno občinstvo. Razen omenjenih sokolskih društev je bil zastopan tudi Sokol iz Novega mesta, iz Ljubljane (I), Škofje Loke, Rogaške Slatine, Križevcev, Radeč, Trbovelj itd. Zastopan je bil tudi mariborski češki klub.

Izprevod se je ustavil pred okrašeno mestno hišo, kjer je imel gerent dr. Senčar na navzoče krasen nagovor. Spominjal se dogodkov leta 1908, ko so bili Slovenci ob prihodu Ciril Metodovega društva v takrat ponemčurjenem mestu surovo napadeni. Danes pa svoje jugoslovanske brate z vročim srcem pozdravlja in poljublja jugoslovanski Ptuj. Govornik je zaključil svoj govor s trikratnim živio-klicam kralju Petru in

regentu Aleksandru, ki je izzval desetisočeri odmev zbranega občinstva. Godba je nato zasvirala „Lepo našo domovino“. Za pozdrav se je zahvalil dr. Sernec, ki je omenjal, da je današnji dan najpomembnejši dan v zgodovini mesta Ptuja in vsega zaledja. Pred Narodnim domom je pozdravil izprevod predsednik Narodne čitalnice dr. Jurteja, kateremu se je zopet zahvalil dr. Sernec. Slavnostni izprevod se je zaključil pred okrajnim glavarstvom, kjer je okrajni glavar dr. Pirkmajer v vnesenem govoru pozdravil navzoče v imenu politične oblasti. Tudi tukaj je pozdravil dr. Sernec, ter so njegove besede izvale posebno navdušenje, ko je naglašal, da se nikdar ne odpovemo ideji združenja z našimi primorskimi brati. Iz tisoč in tisoč grl je zaorila svečana prisega: „Nikdar!“

S to prisego so se združili navdušeni živio-klici kralju Petru in regentu Aleksandru, primorski Sokol je med govorom brata Trošta dvignil goriško zastavo. Govornik je naglašal, da so pod to zastavo korakale svoj čas sokolske vrste po ulicah naše Gorice in na povratek tega trenutka nikdar ne bomo nehalo upati. Naša zastava bo zopet plapolala na našem solnčnem jugu. Nato je bil banket v nekdanji nemški hiši, kjer je več govornikov povzelo besedo. Popoldne ob treh je bila javna telovadba, kateri je prisostovalo nad 6000 gledalcev. Slavnosti je sledila ljudska veselica v mestnem parku. Dan je potekel brez najmanjšega nesoglasja ob splošnem navdušenju ter bo ostal vsem udeležencem gotovo v trajnem spominu. Ldu.

Političen pregled.

Iz mirovne pogodbe z avstrijsko republiko. Avstrija priznava neodvisnost države SHS. Člen 46 mirovne pogodbe z Avstrijo se glasi: „Avstrija priznava, kakor so to že storile alirane in asociirane države, popolno neodvisnost države SHS. — Člen 47: Avstrija se odpoveduje, v kolikor je na tem interesirana, v prilog državi SHS vsem pravicam in pravnim naslovom na ozemlje bivše avstro-ogrske monarhije, ki leži južno avstrijskih meja, ki so fiksirane v členu 27 drugega poglavja mirovne pogodbe, ker tvori to ozemlje bistveni del države SHS. — Člen 48: Komisija, obstoječa iz sedmih članov, katerih trojico imenujejo alirane in asociirane velesile, enega kraljevina SHS in enega Avstrija, se sestavi takoj drugi dan potem, ko stopi v veljavo sedanja pogodba in ima nalogo, da takoj na licu mesta določi traso mejne črte med obema državama v smislu člena 27, 4. točke drugega oddelka. Sklepi te komisije se izvrše z večino glasov in so za obe interesirani stranki obvezni. — Varstvo narodnostnih manjšin. Člen 24: Država SHS soglašajo z določbo, da velesile prevzemo varstvo onih prebivalcev v državi SHS, ki se po svoji rasi, jeziku ali veri razločujejo od večine stanovništva, ako smatrajo velesile to za potrebno; obenem dovoljuje, da se ta privolitev sprejme v posebno pogodbo z aliranimi in asociiranimi velesilami. Država SHS dovoljuje takisto v to, da se v pogodbo z aliranimi in asociiranimi velesilami sprejme določba, da lahko te velesile ščitijo, v kolikor smatrajo to za potrebno, svobodo transitnega prometa in enakomerno uradno postopanje v zadevi trgovanja z drugimi narodi. — Avstrija mora izročiti akte! Člen 93: Avstrija bo brez odlaganja izročila vladam interesiranih aliranih in asociiranih držav arhive, zaznamke, načrte, spise in dokumente vseh vrst, ki se nanašajo na civilno, vojaško, finančno, pravno in vsako drugo upravo. Ako so kakršnikoli dokumenti, arhivi, spisi ali načrti izginili, jih mora Avstrija na zahtevo vlad interesiranih aliranih in asociiranih držav nadomestiti. V takšnih slučajih, kjer se arhivi, registri, načrti, spisi ali dokumenti, ki nimajo vojaškega značaja, istočasno nanašajo na avstrijsko upravo in se vsled tega ne morejo

Po svetu.

Dvojni roparski umor. Pri Doljnem Miholicu sta dva nepoznana vojaka, eden oblečen v avstrijsko, drugi v srbsko uniformo, umorila 75 letno Terezijo Neuhaard in njeno 14 letno unukinjo Ano, dočim sta 7 letno unukinjo Marijo samo težko ranila. Zločinca sta nato pograbila ves denar in zlatino, katero sta mogla najti, ter izginila.

Zadavila je svojo 76 letno mater Nežo Goli v noči od 4. do 5. septembra v Pečicah v Škocjanski fari na Dolenjskem 43 letna samska hči Marija. Vzrok: Domače razprtije. Morilka je zločin priznala. Priznala je pa tudi neki požig iz prejšnjih let. Zločinko so zaprli.

Tatvina. Neznani tatovi so ukradli Emilu Schludermanu, posestniku v Lipi št. 4, občina Grabštanj, 8 telet in eno kravo na njegovem ograjenem pašniku med Dravo in Krko. Skupno škodo cenijo na 18.000 kron. Živina se je pasla na tem pašniku noč in dan brez pastirja.

Praznoverje na Srbskem. Belgrajska »Politika« piše v podlistku »Belgrajske vedeževalke« o neverjetnem razmahu praznoverja med vsemi sloji srbske družbe, posebno pa med ženstvom. Vse se vdaja ma-

giji, spiritizmu, vedeževanju prorokovanju in podobnim zabodam. V Belgradu ima malone vsaka večja ulica svojo »vračaro« — vedeževalko, ki ugiba ljudem preteklost, sedanjost in bodočnost iz kart, z dlani, iz skodele popite črne kave, iz fižola itd. Vsem tem vračaram se izvrstno godi, ker jim nikoli ne zmanjka hvaležnih obiskovalcev. Najbolj na glasu pa je neka »Femka«, ki se je nedavno poročila z ožniškim podnarednikom. Le-ta je zelo ljubosumen in Femka sme sprejemati poslej samo ženske obiskovalce. To je ženska srednjih let, ne grda, ne lepa, na vsak način pa inteligentna. Ona vedežuje iz skodelice. Pred njenimi vrati se zbirajo ženske od 3. ure zjutraj do kasno v noč. Tu vidiš odlične dame — kolikor mogoče priprosto oblečene, da ne vzbude pozornosti — kuharice in perice, ter kmetice iz vseh krajev kraljevine. Marsikatera mora čakati po 10 do 20 dni, da pride na vrsto. Med njimi so matere, ki bi radi zvedele za svoje sinove, zapuščene žene, maščevanja željne ljubimke, dekleta, ki ne morejo dobiti moža...

Izgnali so iz naše države generalnega ravnatelja paromlina v Zagrebu — Šuga, rojenega Mažara, ki je ponovno oškodoval mestno aprovizacijo in Zvezo javnih nastavljenec.

izročiti, se Avstrija obvezuje, da jih pod pogojem reciprocitete sporoči vladam interesiranim, aliiranih in asociiranih držav.

VABILO

na

XXX. REDNO VELIKO

SKUPŠČINO

„Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“
v nedeljo, dne 14. septembra 1919. leta ob 10. uri
dopolodne

v Ljubljani, v veliki dvorani
„Narodnega doma“.

SPORED:

1. Nagovor prvomestnika.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Poročilo nadzorništvu.
5. Volitev članov v družbeno vodstvo.
6. Volitev nadzorništvu (5 članov).
7. Volitev razsodništva (5 članov).
8. Slučajnosti.

Vodstvo „Družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani“
dne 18. avgusta 1919.

Dnevne novice.

Grof Begouen, urednik francoskega dnevnika „Journal des Débats“, ki je bil že večkrat v Sloveniji in je vedno zagovarjal naše pravice, se je iz Beograda pripeljal preko Ljubljane v Maribor, da prouči naše severne meje, ki jih je določila mirovna konferenca. Na kolodvoru sta ga pozdravila mestni poveljnik polkovnik Zvirn in pa civilni komisar za Prekmurje dr. Lajnsi. V torek zvečer so imeli v hotelu „Meran“ prijateljski večer, na katerem se je rekla marsikatera dobra beseda. Grof Begouen se je potem odpeljal z dr. Lajnsi v Mursko Soboto, da prouči tudi naše Prekmurje.

Profesorski honorar za instrukcije. Srednješolski profesorji v Osijeku so sklenili, da znaša minimalni honorar za zasebne instrukcije 30 kron za uro.

Vojna policija se razpusti. Ostale bodo samo postaje v Špiljah, Koprivnici, Bakru, Barču in Čakovcu z naslovom in delokrogom obmejne straže.

Preizkušnje za pomočnike. V smislu odloka bivše dež. vlade za Kranjsko z dne 15. februarja 1918, št. 3515 se naznanja, da se vrše preizkušnje za pomočnike pred obrtno-oblastveno preiskusovalno komisijo v Ljubljani redno meseca marca, junija, septembra in decembra vsakega leta.

Otvoritev otroških vrtcev. Vpisovanje gojencev in gojenk za šolsko leto 1919./20. se vrši v dotičnih vrtcih 15. in 16. septembra predpoldne od 8.—12., popoldne 15.—18. ure. Pri vpisovanju se mora predložiti rojstni list in spričevalo o cepljenju koz sprejemajočega otroka. Šolnina znaša na mesec 3 K; voditeljice vrtcev imajo vplačan denar sprejeti in mesečno mestni blagajni izročiti. K vpisovanju in sprejemu se pripuščajo le zdravi otroci; nezdravi se ne sprejemajo. Oprostitev od plačevanja šolnine se le v utemeljenih slučajih dovoli.

Svarilo in poziv. Zvedeli smo, da neki slovenski denarni zavod v Ameriki kupuje od v Jugoslavijo vračujočih se izseljencev dolarje in sicer dolar po 20 K. Za znesek v kronah da ček na enega zagrebških denarnih zavodov. Dolar pa stane mnogo več, danes na primer celo 49 K. Na to se opozarjajo vsi oni, ki imajo svojce v Ameriki, kateri se nameravajo vrniti. Opozorite jih takoj pismeno na to razliko v ceni ter jim pojasnite, da koristijo sebi in svoji domovini, če prinesejo dolarje seboj. Če pa nočejo ali ne morejo vzeti seboj goto-

vine, pa naj založe denar v kakem popolnoma zanesljivem denarnem zavodu v Ameriki in prinese seboj čeke, ki se glase na dolarje in tu se jim bo izplačal znesek v kronah.

Društvo jugoslov. držav. uslužb. v Mariboru deli svojim članom na izkaznice v petek (12.) in v soboto 13. t. m. ves dan belo in krušno moko, turšeni zdrob in milo.

Mislinjska podružnica slovenskega planinskega društva Slovenjgradec javlja vsem ljubiteljem planin, da se vrši dne 13./14. septembra 1919 izlet na goro sv. Uršule. Istotam se vrši planinska veselica in planinski ples ob voku tamburic. K mnogobrojni udeležbi se vabi.

Sejmi za žrebčke. Spodnještajerski konjerejski odsek slovenske kmetijske družbe priredi dogovorno z deželno vlado za Slovenijo, oddelek za kmetijstvo, sejme za izključno le mizokrvne žrebčke v starosti do 18 mesecev in sicer: dne 22. septembra v Gornji Radgoni; dne 23. septembra v Ormožu, dne 24. septembra v Sv. Juriju ob južni železnici; dne 25. septembra v Žalcu.

Prepoved govejskih in svinjskih sejmov. Z ozirom na dejstvo, da se je kuga slinovka in parkljevka pojavila v mnogih občinah sodnijskih okrajev Maribor in Slovenska Bistrica pa se je bati splošnega okuženja drugih domačih dvoparkljarjev, prepove okrajno glavarstvo sporazumno z mestnim magistratom mariborskim do daljne odredbe govejske in svinjske sejme v okraju in mestu Maribor.

Koks. Južna železnica je imela v svoji zalogi večjo množino koks, katerega je razdala tekom časa na prošnje raznim tovarnam in obrtniškim zadrugam, ter tudi posameznim mojstrom. Sedaj zaloga niti za lastni obrat več ne bo zadoščala, zato mora mnogobrojne prošnje za dobavo koks obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani odklanjati.

Nogometna tekma rezerve I. slov. šport. klub. „Maribor“ z športnim klubom „Aero“. O tej igri smo prijeli še sledečo kritiko: V nedeljo je tekmovala rezerva I. slov. šport. klub. „Maribor“ z letalskim šport. klubom „Aero“ in sicer z uspehom za „Maribor“ 5:7 polovica 0:3. Tekma je bila zelo zanimiva. Igralo se je na obeh straneh zelo dobro. Slov. šport. kl. ima zelo fair moštvo z katerim lahko nastopi proti vsakemu boljšemu klubu. V prvi polovici se je videlo, da je premoč na strani Maribora. V drugi polovici pa so popustili, kar je ena največjih napak. Š. k. „Aero“ pa je napol vse svoje moči in oblegel goal Maribora pred katerim je prišlo večkrat do hudega boja. Vrtar Maribora g. Goldenkreuz pa je rešil marsikatero kritično situacijo v prid Maribora. Toda g. Spindler (Aero) je s svojo taktiko in dobro igro prevaril Maribor in mu zadjal marsikateri goal. Omeniti moram tudi igralce Maribora, ki so z lepo kombinacijo vedno prišli pred sovražni goal. Priporočam jim več na goal streljati. - S.

Pobrežje pri Mariboru. V četrtek, dne 18. septembra, se vrši v občinski pisarni glasovanje hišnih posestnikov, ker je občinski svet sklenil, da poviša stranarske vinarje od 4 na 5%. Glasuje se z da ali ne. Hišni posestniki se uljudno vabijo, da se udeležijo tega glasovanja. Tisti, ki ne pridejo, se smatrajo, da so za to povišanje in se bodo kot taki šteli. Glasovanje se prične ob 18. uri zvečer.

Pobrežje pri Mariboru. Pred kratkim se je izgubil na poti čez polje od pokopališča do doma na Zrkovski cesti št. 41 zlat prstan z briljantom v vrednosti 1600 K in poleg tega tudi še en zlat gumb za manšete. Kdor to najde, je naprošen, da odda to pri g. Karel Zmazek, naredniku, stanujoč na Zrkovski cesti št. 41. Dobi nagrado 300 K.

Šmarjeta ob Pesnici. Prihodnjo nedeljo 14. septembra po rani službi božji priredijo učenci tukajšnje ljudske šole prvo šolsko veselico in sicer v šolskih prostorih. Na vspeh so deklamacije, petje ter igri „Darežljivi otroci“ in „Kaznovani šaljivec“. Vse Šmarječane, posebno pa stariše vabijo k obilni udeležbi prirediteli. Vstopnina prosta, prostovoljni darovi se hvaležno sprejmejo.

Ne pozabite na naročnino!

Zadnje vesti.

(Posebna telefonska in brzojavna poročila „Mariborskega delavca“).

Regent Aleksander v Zagrebu in Ljubljani.

Zagreb, 9. septembra. „Hrvat“ javlja, da pride začetkom oktobra regent Aleksander v Zagreb, kjer bo ostal nekaj dni, nakar bi odšel v Ljubljano in Maribor.

Jugoslavija odklonila podpis.

Saint Germain, 10. septembra. V Saint Germainskem gradu se je danes predpoldne podpisala mirovna pogodba med avstrijsko republiko in skoro vsemi državami entente. Kratko pred 11. uro je došlo v avstrijski stan telefonsko sporočilo, da je vse pripravljeno in da so delegati entente zasedli svoje prostore.

Državni kancelar dr. Renner se je v avtomobilu peljal v grad v spremstvu sekcijskega šefa Eichhoffa in dveh uradnikov zunanjega ministrstva ter šefa francoske vojaške misije majorja Bourgeoisa in italijanskega kapitana Della Rocca. Pred gradom se je zbralo mnogo gledalcev. Državni kancelar in njegovo spremstvo so došli v dvorano ne po postranskih stopnicah, kakor 2. junija, temveč skozi glavni vhod, kjer so francoski vojaki z nasajenim bajonetom zasedli vsako drugo stopnico in izkazali čast.

Ko je državni kancelar dr. Renner sedel na svoje mesto, na ozki strani mize v polkrogu na kraju, kjer je 2. junija sedel Clemenceau, je vstal Clemenceau, ki je sedel na sredi podolžne strani s hrbtom proti terasi med Balfourjem in Polkom in govoril sledeče: Gospod državni kancelar avstrijske republike! Pogajanja so dokončana in so dovedla do sporazuma o določbah pogodbe med zaveznimi in pridruženimi državami in med avstrijsko republiko. Te določbe se nahajajo v predloženem tekstu. Podpisal sem pismo, v katerem potrjujem, da se tu predloženi tekst natančno ujema z onim, ki vam je poznan. V imenu zaveznih in pridruženih držav Vas torej prosim, da podpišete. V spremstvu uradnika francoskega ministrstva za zunanje stvari je stopil državni kancelar dr. Renner k mali srednji mizi, kjer je sedel in podpisal pogodbo ter predložene protokole.

Za njim je podpisala ameriška delegacija s Polkom na čelu, potem Angleška, in sicer kot njen prvi delegat Balfour, nato so podpisali Francozi s Clemenceaujem, Italijani s Tittionijem in kot zadnja velesila Japonska. Za njimi so podpisovale manjše države po alfabetičnem redu. Pri tem se je izkazalo, da niti Rumuni, niti Jugoslovani niso prišli v Saint Germain k podpisu. Oficijelno se ta odsotnost ni vzela v vednost. Kot vodja poljske delegacije je prišel Paderewski. Za čehoslovaško republiko sta podpisala Kramář in Beneš. Ob 11:15 je podpisal zadnji delegat, nakar je Clemenceau, nakratko ugotavljajoč, da so sedaj podpisi izmenjani, zaključil sejo. Mir v Saint Germainu je podpisan.

Saint Germain, 10. septembra. Državni kancelar dr. Renner odpotuje nocoj s člani delegacije na Dunaj. V Saint Germainu ostane konzul Maierhofer z nekaterimi pisarniški močmi za reševanje tekočih stvari.

Saint Germain, 10. septembra. Protokol mirovne pogodbe z avstrijsko republiko ostane za Rumunijo in Jugoslavijo razgrnjen za podpis do sobote.

Odhod Italijanov z Reke.

Reka, 10. septembra. Danes dopoldne je odšel z Reke zadnji del italijanskega pomorskega polka „San Marco“, dočim odide jutri zjutraj vse poljsko topništvo. Bojni ladji „Dante Alighieri“ in „Emanuele Filiberto“ se pripravljata na odhod. Danes zjutraj je došla na Reko ameriška križarka št. 137.

MALA OZNANILA.

Lepo pohištvo za obednico iz orehovega lesa z marmornatimi ploščami se proda. Koroška cesta 31, pritličje. 2-2

Zgubil se je vojaški list glaseč se na Franjo Cajnko in notes. Najditelj naj ga odda v našem upravnštvu, kjer dobi 100 kron nagrade. 3-1

ŠOTA

3-1
za kurjavo, izolacijo, stelivo in druge svrhe uporabljivo, dobavlja v vagonih in na drobno

F. & A. Uher, Ljubljana

Telegr.: Uheršped

Inter. telefon 117

Rezan in okrogel les

tramove — drva — oglje — kupuje vsako množino

„DRAVA“, lesna trgovska in industrijska družba z o. z.
MARIBOR.

Pohištvo

Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprava, podložki, modroci, otomane, spaln in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapetiranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfin. izvršitve po jako nizkih cenah pri trdki za pohištvo

KAREL PREIS, Maribor
Stolni trg št. 6.

Svoboden ogled!

Ceniki zastoj!

V zalogi »Tiskovne zadruga« v Mariboru je izšla brošura

„Jugoslovanska mučenika
Zrinski in Frankopan“

Spisal Matija Pirc, profesor v Mariboru.

Brošura stane 1.— K, s poštnino 1'05 K
Dobi se v vseh knjigarnah. Šolskim vodstvom pri večjih naročilih 10% popusta.

Podružnico v Mariboru

Gosposka ulica št. 38

je ustanovila tovarna za barvanje in kemično čiščenje oblek in vsevrstnega blaga, svetločikanje (ovratnikov, srajc, zapestnic itd.)

3-1

JOS. REICH

LJUBLJANA

NOVO MESTO

MARIBOR

Agitirajte povsod za naš list!

Rogaška Slatina

Tempel vrelec.

Najboljša namizna voda, najbogatejša na ogljikovi kislini. Pospešuje prebavljanje in preosnavljanje.

Styria vrelec.

Zdravilna voda proti kroničnemu katarju želodca in čreves, najboljši pripomoček proti slabemu prebavljanju in teku, boleznim jeter in ledvic in sladkorni bolezni.

Donati vrelec.

Najmočnejši vrelec svoje vrste, posebno dobro sredstvo proti črevesnemu katarju, želodčnemu kamenu, sladkorni bolezni, debelosti, putiki, hemoroidom itd.

Rogaška Slatina

je najbolj priljubljena in se v obče največ zahteva. To pa radi tega, ker je izmed vseh *alkalično-solaničnih rudninsko-kislj slatin* najbogatejša na ogljikovi kislini. Ta slatina je najokusnejša krepčilna in oživljajoča pijača; obenem pa tudi najboljšo sredstvo s katerim se obvaruje v mrzlih krajih mrzlice.

Rogaška Slatina

je najboljša namizna in zdravilna mineralna voda, katere nima nikdar slabega okusa ali duha.

Franjo Farič, tovarna strojev

Pobrežje pri Mariboru

prodaja:

Sadne mline

Gepeljne

Stroje za kuruzo luščit

Mlatilnice

Motorje

Stroje za repo rezat

Rezervni deli za stroje vseh sistemov se izdelujejo.